

PRIOPĆENJE

FIRST RELEASE

Obvezni ste da prilikom dozvoljenih radnji, u svom proizvodu ili aplikaciji navedete izvor podataka.
You are required to specify a data source when allowed in your product or application.

GODINA/YEAR VIII

SARAJEVO, 20.06.2025.

BROJ/NUMBER 8

POLJOPRIVREDA, OKOLIŠ I REGIONALNE STATISTIKE AGRICULTURE, ENVIRONMENT AND REGIONAL STATISTICS

PROIZVODNJA MLIJEKA I MLIJEČNIH PROIZVODA U 2024. GODINI PRODUCTION OF MILK AND DAIRY PRODUCTS IN 2024

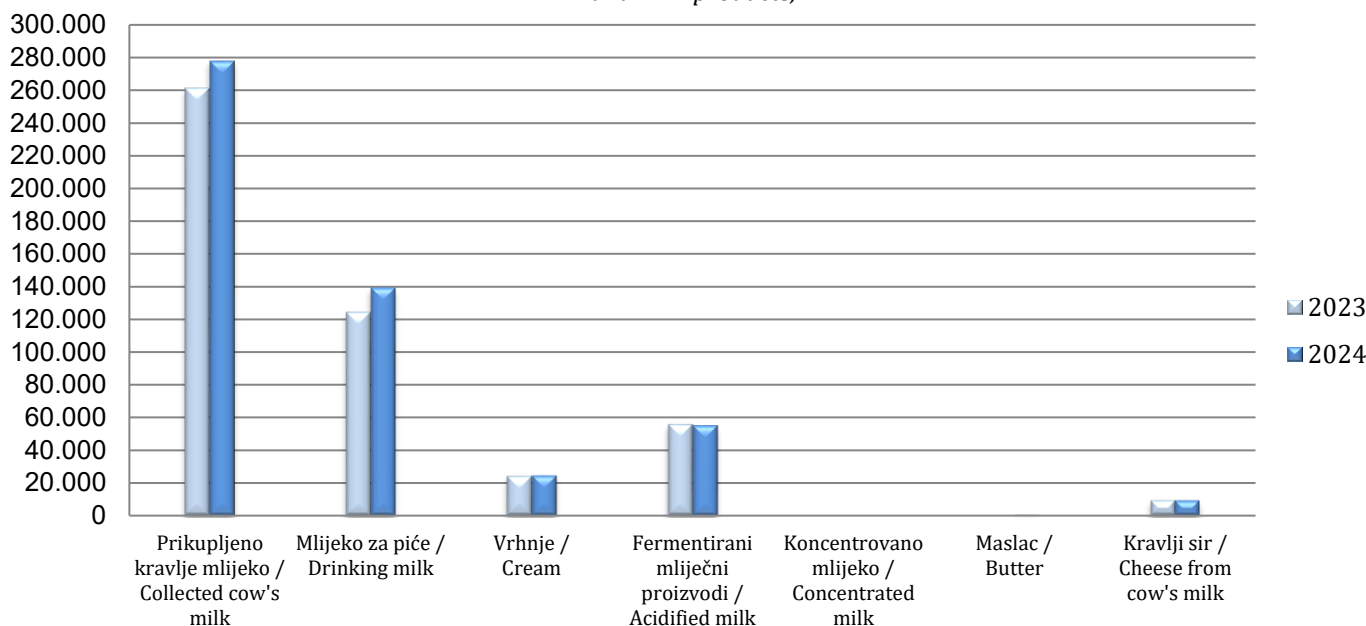
U 2024. godini ukupna količina prikupljenog kravljeg mlijeka bila je veća za 6,5% u usporedbi na razdoblje 2023. godinu. Proizvodnja mlijeka za piće bila je veća za 12,1%, vrhnja za 1,4%, putera i ostalih žuto-masnih proizvoda za 1,8% i kravljeg sira za 0,2%, dok je proizvodnja fermentisanih mliječnih proizvoda bila manja za 1,1% u usporedbi na razdoblje 2023. godine.

Ukupna količina mliječne masti u kravljem mlijeku bila je veća za 6,4%, a i ukupna količina mliječnih proteina bila je veća za 7,2% u usporedbi na razdoblje 2022. godine.

In 2024 the total amount of collected cow's milk increased by 6,5% in relation with the 2023. Production of drinking milk increased by 12,1%, cream by 1,4%, butter and other yellow fat products by 1,8% and cow's cheese by 0,2%, while the production of acidified milk decreased by 1,1% in relation with the same period of 2023.

The total amount of milk fat in cow's milk increased by 6,4%, and the total amount of milk protein increased by 7,2% in relation with the same period of 2023.

Mlijeko i mliječni proizvodi, 2024
Milk and milk products, 2024

Mlijeko i mliječni proizvodi, 2024
Milk and milk products, 2024

	Količina, t <i>Quantities t</i>		Indeksi/Indices	
	2023	2024	$\frac{2024}{2023}$	
	Prikupljeno mlijeko <i>Collected milk</i>			
Prikupljeno kravlje mlijeko	260.763	277.812	106,5	<i>Collected cow's milk</i>
Prikupljeno ovčije mlijeko	z	z	z	<i>Collected ewe's milk</i>
Prikupljeno kozje mlijeko	z	z	z	<i>Collected goat's milk</i>
	Proizvedeni mliječni proizvodi <i>Obtained milk products</i>			
Mlijeko za piće, ukupno	124.209	139.256	112,1	<i>Drinking milk, total</i>
Punomasno mlijeko - pasterizirano	1.347	1.374	102,0	<i>Whole milk - pasteurized</i>
Punomasno mlijeko - sterilizirano	-	-	-	<i>Whole milk - sterilized</i>
Punomasno mlijeko - UHT	237	578	243,9	<i>Whole milk - uperized</i>
Djelimično obrano mlijeko- pasterizovano	30.238	32.471	107,4	<i>Semi-skimmed milk - pasteurized</i>
Djelimično obrano mlijeko- sterilizirano	-	-	-	<i>Semi-skimmed milk - sterilized</i>
Djelimično obrano mlijeko- UHT	92.294	104.791	113,5	<i>Semi-skimmed milk - uperized</i>
Obrano mlijeko- pasterizirano	-	-	-	<i>Skimmed milk - pasteurized</i>
Obrano mlijeko - sterilizirano	-	-	-	<i>Skimmed milk - sterilized</i>
Obrano mlijeko - UHT	52	-	-	<i>Skimmed milk - uperized</i>
Mlačenica	55	33	60,0	<i>Buttermilk</i>
Vrhnje	24.020	24.359	101,4	<i>Cream</i>
<= 29% mliječne masti	23.105	23.434	101,4	<i> <= 29% milk fat</i>
> 29% mliječne masti	915	925	101,1	<i> > 29% milk fat</i>
Fermentirani mliječni proizvodi	55.830	55.208	98,9	<i>Acidified milk</i>
sa aditivima	11.066	11.011	99,5	<i> with additives</i>
bez aditiva	44.765	48.197	107,7	<i> without additives</i>
Koncentrirano mlijeko	-	-	-	<i>Concentrated milk</i>
Mliječni proizvodi u prahu	-	-	-	<i>Powdered milk products</i>
Maslac i ostali žuto-masni proizvodi	1.920	1.954	101,8	<i>Butter and other yellow fat products</i>
Maslac	240	322	134,2	<i> Butter</i>
Ostali žuto-masni proizvodi	1.680	1.631	97,1	<i> Other yellow fat products</i>
Sir kravlji	9.153	9.174	100,2	<i>Cow's cheese</i>
Sir ovčji	z	z	z	<i>Ewe's cheese</i>
Sir kozji	z	z	z	<i>Goat's cheese</i>
Sir od miješanog mlijeka	36	15	41,7	<i>Mixed milk cheese</i>
Sir meki	1.923	1.912	99,4	<i>Soft cheese</i>
Sir polumeki	299	320	107,0	<i>Medium-soft cheese</i>
Sir polutvrđi	557	525	94,3	<i>Medium-hard cheese</i>
Sir tvrdi	1.112	1.181	106,2	<i>Hard cheese</i>
Sir ekstra tvrdi	123	43	35,0	<i>Extra hard cheese</i>
Sir svježi	5.218	5.305	101,7	<i>Fresh cheese</i>

Surutka, ukupno	19.884	22.684	114,1	Whey, total

Sadržaj mliječne masti u glavnim mliječnim proizvodima, 2024
Milk fat content in main dairy products, 2024

	Količina, t <i>Quantities t</i>		Indeksi/Indices	
	2023	2024	<u>2024</u> 2023	
	Prikupljeno mlijeko <i>Collected milk</i>			
Prikupljeno kravlje mlijeko	10.091	10.737	106,4	<i>Collected cow's milk</i>
Prikupljeno ovčije mlijeko	z	z	z	<i>Collected ewe's milk</i>
Prikupljeno kozje mlijeko	z	z	z	<i>Collected goat's milk</i>
	Proizvedeni mliječni proizvodi <i>Obtained milk products</i>			
Mlijeko za piće, ukupno	3.412	3.769	110,5	<i>Drinking milk, total</i>
Mlačenica	0	0	32,0	<i>Buttermilk</i>
Vrhnje	4.559	4.402	96,6	<i>Cream</i>
Fermentirani mliječni proizvodi	1.742	1.836	105,4	<i>Acidified milk</i>
Koncentrirano mlijeko	-	-	-	<i>Concentrated milk</i>
Mliječni proizvodi u prahu	-	-	-	<i>Powdered milk products</i>
Maslac i ostali žuto-masni proizvodi	950	1.016	106,9	<i>Butter and other yellow fat products</i>
Maslac	199	267	134,2	<i>Butter</i>
Ostali žuto-masni proizvodi	752	749	99,6	<i>Other yellow fat products</i>
Sir kravlji	1.437	1.519	105,7	<i>Cow's cheese</i>
Surutka, ukupno	3	3	115,4	<i>Whey, total</i>

Sadržaj proteina u prikupljenom mlijeku, 2024
Milk protein content in collected milk, 2024

	Količina, t <i>Quantities t</i>		Indeksi/Indices	
	2023	2024	<u>2024</u> 2023	
Prikupljeno kravlje mlijeko	8.716	9.345	107,2	<i>Collected cow's milk</i>
Prikupljeno ovčije mlijeko	z	z	z	<i>Collected ewe's milk</i>
Prikupljeno kozje mlijeko	z	z	z	<i>Collected goat's milk</i>

z - povjerljiv podatak
"- " - nema pojave
1) - index veći od 500
* - korigiran podatak

z - confidential data
"- " - no occurrence
1) - index exceeds 500
* - corrected data

Metodološka objašnjenja

Podaci o prikupljenom kravljem, ovčijem i kozjem mlijeku i dobivenim mliječnim proizvodima dobiveni su agregiranjem podataka na temelju usporedivih godišnjih statističkih istraživanja koja provode entitetske statistike i Distrikt Brčko.

Istraživanje se provodi izvještajnom metodom i obuhvaća sva poduzeća/mljekare koje se bave prikupljanjem i preradom svih vrsta mlijeka i proizvodnjom mliječnih proizvoda.

Podatke o prikupljanju kravljeg, ovčijeg i kozjeg mlijeka i proizvodnji mliječnih proizvoda izvještajne jedinice dane putem obrasca, na temelju knjigovodstvenih podataka.

Definicije

Mlijeko za piće čine sirovo mlijeko, punomasno mlijeko, djelimično obrano mlijeko i obrano mlijeko. Ovo mlijeko ne sadrži aditive.

Pavlaka je proizvod za izravnu uporabu i može sadržati manje ili više od 29% mliječne masti.

Fermentirani mliječni proizvodi su jogurt, kiselo mlijeko acidofilno mlijeko i ostali fermentirani mliječni proizvodi.

Koncentrirano mlijeko je proizvod dobiven djelimičnom eliminacijom vode iz punomasnog, djelimično obranog ili obranog mlijeka. Također obuhvaća i ispareno (dehidrirano) mlijeko (zagrijavano) i koncentrirano mlijeko sa dodatkom šećera. Uključuje i koncentrirano mlijeko korišteno za proizvodnju čokoladnih mrvica.

Mliječni proizvodi u prahu su proizvodi dobiveni eliminacijom vode iz pavlake, punomasnog, djelimično obranog ili obranog mlijeka, mlaćenice i zakiseljenog (fermentiranog mlijeka).

Maslac i drugi žuto-masni proizvodi čine tradicionalni maslac, otopljeni maslac, ulje maslaca i drugi proizvodi (kajmak i mliječni namazi) sa sadržajem mliječne masti većim od 82%.

Kravlji sir predstavljaju svi mekani, polutvrđi, tvrdi i ostali sirevi proizvedeni od kravljeg mlijeka, isključujući topljeni sir.

Notes on methodology

The data on collected of cow's, ewe's and goat's milk and milk products obtained are result of agregation of comparable data from yearly statistical surveys conducted by the two statistical offices on the Entity level and by the Bureau in Brcko District.

The survey is conducted by reporting method and covers all enterprises/dairies which are collecting and processing all types of milk and milk products.

Reporting units submit the data on collecting cow's, ewe's and goat's milk and production of milk products using form, on the base of accounting data.

Definitions

Drinking milk are raw milk, whole milk, partly skimmed milk and skimmed milk. This milk contains no additives.

Cream is a product for direct use, and may contain less or more than 29% of milk fat.

Fermented milk products are yogurt, sour milk, acidophilus milk and other fermented dairy products.

Concentrated milk is product obtained by partial elimination of water, from whole milk, semi-skimmed or skimmed milk only. It also includes evaporated milk (heat-treated) and concentrated milk with added sugar. It also includes concentrated milk used for the manufacture of chocolate crumb.

Powdered dairy products are products obtained by eliminating water from cream, whole, semi-skimmed or skimmed milk, buttermilk and acidified milk.

Butter and other yellow fat products are traditional butter, melted butter, butter oil and other products (reduced-fat butter and dairy spreads) with milk fat content more than 82%.

Cheese from cow's milk are all soft, semi-hard, hard and other cheese manufactured from cow's milk, excluding processed cheeses.

Publikuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 | Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronska pošta/E-mail: bhas@bhas.gov.ba | Internetska stranica/Web site: www.bhas.gov.ba

Odgovorne osobe/Responsible persons:

Lidija Lukić, šefica Odjela za statistiku poljoprivrede, šumarstva i ribarstva
Lidija Lukic, Head of Agriculture, Forestry and Fishery Statistics Department

Vesna Ćužić, ravnateljica
Vesna Ćužić, Director

Priopćenje priredio: Ljubiša Eskić
Prepared by: Ljubisa Eskic

Razmislite o očuvanju okoliša prije tiskanja dokumenta.
Please consider the environment before printing this document.